

1. Ngày Pháp luật Việt Nam 09/11 là gì?

Ngày Pháp luật nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam (09/11) là một ngày kỷ niệm quốc gia được tổ chức hàng năm nhằm tôn vinh Hiến pháp và pháp luật, nâng cao ý thức tôn trọng pháp luật trong toàn xã hội. Ngày này được chính thức quy định tại Điều 8 Luật Phổ biến, giáo dục pháp luật năm 2012 (Luật số 14/2012/QH13) và được triển khai trên phạm vi cả nước từ năm 2013.

Mục đích của Ngày Pháp luật là khuyến khích mỗi cá nhân, tổ chức “Sống và làm việc theo Hiến pháp và pháp luật”, góp phần nâng cao nhận thức của Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa Việt Nam. Trong dịp này, các cơ quan, tổ chức và địa phương đều tổ chức nhiều hoạt động ý nghĩa như mít tinh, tọa đàm, hội thi, tuyên truyền pháp luật, triển lãm hoặc diễn thuyết chính sách.

Như vậy, Ngày Pháp luật 09/11 không chỉ là một sự kiện mang tính tưởng niệm mà còn là một công cụ quan trọng lý nhà nước của chính quyền, giúp lan tỏa tinh thần pháp quyền, nâng cao nhận thức, tinh thần trách nhiệm và văn hóa tuân thủ pháp luật của mỗi công dân.

2. Nguồn gốc ra đời và ý nghĩa lịch sử của ngày Pháp luật Việt Nam 09/11

2.1. Dấu mốc lịch sử 09/11/1946 – nền móng của Nhà nước pháp quyền

Ngày 09/11 được chọn là Ngày Pháp luật Việt Nam vì đây là ngày ban hành Hiến pháp đầu tiên của nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa được Quốc hội thông qua năm 1946. Hiến pháp 1946 là văn kiện lịch sử mở đường cho nền dân chủ và Nhà nước pháp quyền đầu tiên của Việt Nam, đánh dấu bước ngoặt từ chế độ phong kiến sang mô hình nhà nước dân chủ, nơi quyền lực nhà nước được giao cho nhân dân và được thực hiện theo pháp luật.

Việc chọn ngày ban hành Hiến pháp 1946 làm Ngày Pháp luật, dù hiện nay Việt Nam đã trải qua năm bản Hiến pháp (1946, 1959, 1980, 1992, 2013), thể hiện sự trân trọng sâu sắc đối với giá trị lịch sử lâu đời và khẳng định tính liên tục của ý chí xây dựng Nhà nước pháp quyền. Đây là quy tắc định thể hiện tính chính danh lịch sử và tính hợp pháp (legitimacy), nhằm gắn kết hiện tại với niềm tin tưởng vào pháp quyền được đặt ra ngay từ buổi đầu dựng nước.

2.2. Tinh thần Hồ Chí Minh và “Thần linh pháp quyền” – nền tảng tư tưởng của Ngày Pháp luật

Sự ra đời của Hiến pháp 1946 gắn liền với tư tưởng Hồ Chí Minh về pháp quyền và dân chủ. Chủ tịch Hồ Chí Minh từng nhấn mạnh: “Trăm điều ưu tiên có thần linh pháp quyền”, coi pháp luật là công cụ thi hành đường lối của Đảng và quyền làm chủ của Nhân dân.

Theo tư tưởng của Người, pháp luật phải:

- Xuất phát từ lợi ích của Nhân dân;
- Gắn liền với thực tiễn đời sống;
- Kết hợp hài hòa giữa pháp luật và đạo đức trong quản lý xã hội.

Ngày Pháp luật Việt Nam được xem là dịp để tôn vinh và lan tỏa tư tưởng Hồ Chí Minh về “thần linh pháp quyền”, khẳng định rằng mọi công dân, thực chất đều bình đẳng trước pháp luật và phải giác ngộ theo Hiến pháp. Đây cũng là dịp để toàn xã hội củng cố niềm tin vào công lý, đề cao vai trò của pháp luật trong bộ quy tắc con người, quy tắc công dân và trật tự xã hội.

2.3. Các pháp lý xác lập Ngày Pháp luật Việt Nam

Ngày Pháp luật 09/11 được xác lập và triền khai trên nền tảng pháp lý chặt chẽ gồm ba văn bản quan trọng:

Văn bản pháp lý	Số/Năm ban hành	Cơ quan ban hành	Vai trò đối với Ngày Pháp luật
Hiến pháp nước Việt Nam	09/11/1946	Quốc hội khóa I	Cơ sở lập pháp và tinh thần
Luật Phổ biến, giáo dục pháp luật	14/2012/QH13	Quốc hội	Cơ sở pháp lý chính thức
Nghị định quy định chi tiết thi hành Luật Phổ biến, giáo dục pháp luật	28/2013/NĐ-CP	Chính phủ	Hàng động viên cổ vũ

Như vậy, Ngày Pháp luật Việt Nam 09/11 không chỉ mang giá trị tưởng niệm mà còn có ý nghĩa chiến lược trong tiến trình xây dựng Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa Việt Nam. Đây là ngày để nhắc nhở mỗi người dân với vai trò công dân của Hiến pháp, tôn vinh những đóng góp của công nhân và bộ đội pháp luật, đồng thời thúc đẩy văn hóa tuân thủ pháp luật trở thành nền tảng đạo đức và lối sống của xã hội Việt Nam hiện đại.

3. Trách nhiệm và hành động của công dân, học sinh trong Ngày Pháp luật

Ngày Pháp luật Việt Nam 09/11 không chỉ là dịp để toàn xã hội tôn vinh Hiến pháp và pháp luật, mà còn là thời điểm nhắc nhở mỗi người dân với vai trò, trách nhiệm của mình trong việc tôn trọng, tuân thủ và bảo vệ pháp luật. Đối với mỗi công dân, đặc biệt là thế hệ trẻ và học sinh, việc hiểu rõ quy định và nghĩa vụ pháp lý của bản thân không chỉ góp phần xây dựng một xã hội công bằng, văn minh mà còn là nền tảng cho sự phát triển bền vững của đất nước.

3.1. Trách nhiệm của công dân trong Ngày Pháp luật Việt Nam

Mỗi công dân Việt Nam đều là chủ thể của pháp luật, vừa có quyền, vừa có nghĩa vụ thực hiện và bảo vệ pháp luật. Trong Ngày Pháp luật, người dân cần thể hiện tinh thần tôn pháp luật không chỉ qua lời nói mà bằng hành động cụ thể.

Thứ nhất, công dân có trách nhiệm tìm hiểu, cập nhật kiến thức pháp luật, đặc biệt là những quy định liên quan trực tiếp đến đời sống, công việc và quyền lợi của mình. Pháp luật không phải là điều gì xa vời hay trừu tượng; nó hiện hữu trong từng hành vi nhỏ hằng ngày: khi tham gia giao thông, ký kết hợp đồng, sống trên mảnh đất xã hội hay trong vòng tròn môi trường sống. Việc chủ động học hỏi, tìm hiểu pháp luật giúp mỗi người tránh vi phạm do thiếu hiểu biết và trở

thành người dân sống, làm việc đúng chuẩn mực xã hội.

Thứ hai, mọi công dân cần tuân thủ nghiêm chỉnh các quy định của pháp luật. Việc chấp hành luật giao thông, nộp thuế đầy đủ, bảo vệ tài sản công, không tham gia tệ nạn xã hội, không phát tán thông tin sai lệch, ... chính là những hành động thiết thực thể hiện tinh thần sống và làm việc theo Hiến pháp và pháp luật. Ngày Pháp luật không chỉ là một lễ kỷ niệm, mà còn là lời nhắc nhở mọi người cùng soi xét lối cách hành xử của bản thân, để ưu tiên hành vi cho phù hợp với chuẩn mực xã hội.

Thứ ba, công dân có trách nhiệm đấu tranh chống lại các hành vi vi phạm pháp luật. Mọi người không nên thờ ơ, né tránh mà cần dũng cảm lên tiếng tố cáo những hành vi trái pháp luật, bảo vệ công lý, góp phần xây dựng xã hội an toàn, lành mạnh. Việc tích cực tham gia các phong trào “Toàn dân bảo vệ an ninh Tổ quốc” hay các hoạt động tuyên truyền pháp luật tại địa phương là những minh chứng cụ thể cho tinh thần công dân trách nhiệm.

Cùng với đó, công dân cần chung tay lan tỏa văn hóa pháp luật trong cộng đồng. Việc nhắc nhở thân, bạn bè sống và làm việc đúng luật, chia sẻ các thông tin pháp lý chính thống, tham gia các cuộc thi, diễn đàn pháp luật... chính là cách để góp phần xây dựng xã hội thấm nhuần pháp luật, cộng đồng niềm tin của nhân dân vào công lý và Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa.

3.2. Trách nhiệm và hành động của học sinh – thế hệ trẻ trong Ngày Pháp luật

Trong mọi thời đại, thanh thiếu niên và học sinh luôn là lực lượng kế thừa và phát huy những giá trị của xã hội. Việc giáo dục pháp luật cho học sinh ngay từ khi còn ngồi trên ghế nhà trường là một nhiệm vụ quan trọng nhằm hình thành nhân cách, ý thức công dân và lối sống có trách nhiệm.

Trường học, học sinh cần chủ động học tập, tìm hiểu và pháp luật thông qua các môn học như Giáo dục công dân, Lịch sử, hoặc thông qua các buổi ngoại khóa, sinh hoạt chủ đề nhân Ngày Pháp luật 09/11. Việc hiểu biết pháp luật giúp học sinh nhận thức được quyền và nghĩa vụ của mình, biết bảo vệ bản thân trước các hành vi xâm phạm, đồng thời cũng đúng mực trong học tập, sinh hoạt và giao tiếp xã hội.

Bên cạnh đó, học sinh cần rèn luyện thói quen sống và học tập theo pháp luật. Trong trường học, việc tuân thủ nội quy, giữ gìn kỷ luật, tôn trọng thầy cô, đoàn kết với bạn bè chính là biểu hiện của thói quen tôn trọng pháp luật. Ngoài xã hội, học sinh cần gương mẫu chấp hành luật giao thông, không sử dụng mạng xã hội để nói xấu, bôi nhọ người khác, không tham gia các hành vi bạo lực học đường hay gian lận trong học tập. Những hành vi tốt đẹp của học sinh sẽ góp phần xây dựng một xã hội tốt đẹp.

Hơn nữa, học sinh nên tích cực tham gia các hoạt động hàng ngày Ngày Pháp luật Việt Nam do nhà trường hoặc địa phương tổ chức. Các hoạt động như hội thi tìm hiểu pháp luật, vẽ tranh cổ động, sân khấu hóa tiểu phẩm về pháp luật, diễn đàn “Học sinh với pháp luật”, hay các buổi nói chuyện chuyên đề về luật sư, công an, cán bộ tư pháp... không chỉ giúp các em hiểu sâu hơn về pháp luật mà còn tạo cơ hội để rèn luyện kỹ năng tư duy, giao tiếp, hợp tác. Qua đó, tình thần tôn trọng pháp luật được nuôi dưỡng và lan tỏa trong trường.

Ngoài ra, trong thời đại số, học sinh còn có thể thực hiện hành động tuyên truyền, chia sẻ kiến thức pháp luật qua mạng xã hội một cách văn minh. Các bài viết, video ngắn, hoặc hình ảnh tuyên truyền về pháp luật, quy định trường em, an toàn giao thông, phòng chống bạo lực học đường... khi được lan tỏa sẽ góp phần nâng cao nhận thức của cộng đồng, nhất là giới trẻ.

3.3. Hành động thiết thực trong học tập

Đến Ngày Pháp luật Việt Nam thật sớm đi vào đời sống, không dừng lại ở khu hiểu, mà cá nhân cần biến nhận thức thành hành động cụ thể:

- **Đối với công dân:** tích cực tham gia các buổi phổ biến, triển khai pháp luật tại cơ sở; đọc báo, xem chương trình truyền hình về pháp luật; gương mẫu chấp hành quy định về giao thông, thuế, bảo hiểm, môi trường; học tập nâng cao hiểu biết và làm đúng pháp luật.

- **Đối với học sinh:** tham gia phong trào “Tuổi trẻ học tập và làm theo pháp luật”, thi vẽ tranh hoặc sáng tác khu hiểu tuyên truyền; giúp đỡ bạn bè khi có biểu hiện vi phạm nội quy; phát huy tinh thần “Nói không với vi phạm pháp luật” trong môi trường học đường.

Những hành động tuy nhỏ nhưng góp phần hình thành văn hóa pháp luật trong đời sống hàng ngày – một yêu cầu quan trọng để xây dựng xã hội công bằng, dân chủ, văn minh. Khi mỗi công dân đều tự giác chấp hành và bảo vệ pháp luật, đất nước sẽ có nền tảng vững chắc cho sự phát

triển bôn vông và hội nhập quốc tế.

3.4. Ý nghĩa lâu dài

Trách nhiệm và hành động của mỗi công dân, học sinh trong Ngày Pháp luật không chỉ có ý nghĩa trong một ngày nào, mà còn thể hiện tinh thần sống theo pháp luật trong suốt cuộc đời. Mỗi người, dù ở cương vị nào, khi hiểu và tôn trọng pháp luật đều góp phần củng cố Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa Việt Nam, nơi pháp luật là chuẩn mực cao nhất điều chỉnh mọi hành vi xã hội.

Đặc biệt trong bối cảnh hiện nay, Ngày Pháp luật 09/11 chính là dịp để [khơi dậy lòng yêu nước](#), ý thức trách nhiệm và tinh thần công dân. Khi học sinh hôm nay trở thành công dân trưởng thành trong tương lai, chính họ sẽ là những người tiếp nối, bảo vệ và phát triển đất nước bằng tri thức, đạo đức và ý thức pháp luật vững vàng.

Ngày Pháp luật Việt Nam không chỉ là ngày tôn vinh Hiến pháp mà còn là dịp để mỗi công dân – đặc biệt là học sinh – thể hiện trách nhiệm của mình với xã hội. Hành động nhỏ, ý thức lớn: đó là cách mỗi người chung tay xây dựng Việt Nam trở thành một quốc gia pháp quyền, dân chủ, công bằng và văn minh.